

Na velikosti nezáleží?

text Andrej Halada foto David Stella a autor

V SOUČASNOSTI PROBÍHÁ PATRNĚ NEJVĚTŠÍ VÝMĚNA CYKLISTICKÉ TECHNIKY OD DOBY, KDY SE BĚHEM 80. LET PROSADIL HORSKÉ KOLO. NESE SE VE ZNAMENÍ NOVÝCH PRŮMĚRŮ KOL 27,5" A 29". V NABÍDCE CYKLOOBCHODŮ UŽ VÝZNAMNĚ PŘEVAŽUJÍ, PŮVODNÍ ROZMĚR 26" NAJDEME SPÍŠE JEN V NIŽŠÍCH CENOVÝCH KATEGORIÍCH. JAKÝM ZPŮSOBEM SE TYTO ZMĚNY DOTÝKAJÍ POČETNÉ MASY CYKLOTURISTŮ?

Na úvod malá definice: Kdo je to cykloturista? Řekněme, že ten, kdo nejedí primárně pro výkon a překonávání vlastních limitů, ale především pro komplexní, relaxační požitky z jízdy a pobytu v přírodě i pro poznání mnoha míst v nejrůznějších lokalitách. Cykloturista na rozdíl od cyklisty-sportovce nesoutěží s časem ani délkou trasy, nespécializuje se na silnici, terén, sjezd atd. Může jezdit několikrát v týdnu nebo dvakrát do měsíce, vybere si lehkých čtyřicet kilometrů podél řeky i stokilometrové putování horami. Jezdí hvězdicově, na etapy, s bagáží i bez ní, jednodenně i několikadenně...

Při nejširším výkladu pojmu tvoří cykloturisté v mase zhruba 1,5 milionu na kole jezdicích občanů Česka určitě nejpočetnější skupinu. Ale i při užším vymezení, tedy jak ho chápete asi i vy, čtenáři tohoto časopisu, se stále jedná o desítky až stovky tisíc jezdců.

Pro cykloturistu má otázka velikosti průměru kol (navíc jen u horského kola, to nezapomínejme) úplně jinou váhu než pro ty, kteří se věnují například cross-countryovým závodům, byť jen v rovině hobby jezdců. Závodník či entuziasta dané disciplíny bude vždy hledat tu techniku, která bude ideální pro daný

povrch a typ jízdy. Naopak cykloturista parametry svého kola nestaví na první příčce. Důležitá je především použitelnost stroje v celém spektru podmínek. Mnohý cykloturista tváří v tvář intenzivní debatě na téma 26" vs. 27,5" vs. 29" může i usoudit, že když mohl do teď jezdit na jakémkoli kole a jízdu si užíval, není důvod spěchat s nákupem nového. Svatá pravda! Na druhé straně s novými rozměry mohou být spojeny i nové možnosti.

O trochu větší horák

Není tajemstvím, že masivní nástup horských kol s průměrem 29" byl iniciován

především snahou oživit spíše přešlapující trh, kde k převratným technologickým inovacím již nedochází. Cílem bylo přimět zákazníky opět si koupit nové kolo. Rozměr 29" – což je o 3 palce (7,62 cm) víc než dosud nejpoužívanější rozměr 26" – byl ostatně již dlouho znám, osadit ho širokými a vysokými plášti na bytelný rám horského kola ovšem bylo novum. Jakmile byla již desítky let trávající hegemonie rozměru 26" prolomena, rychle se objevila další cesta (proč tomu tak bylo, si řekneme vzápětí). Tou je mezirozměr 27,5". Jestliže 29" kola si cestu k zákazníkům hledala nelehko a byla spojena s nedůvěrou, rozměr 27,5" se pro-

sazuje podstatně rychleji. Souběžně tak dnes existují tři rozměry, ale poslední dva roky už 26" odchází ze scény jako rychle tající sníh. V prodeji se možná udrží jen v nedostupnějších cenových hladinách.

Porušíme chronologii a věnujeme se nejprve mladšímu ze dvou nových rozměrů, 27,5". Jaké pocity zažije cykloturista při usazení za řídítka?

Jsou poměrně blízké pocitům ze starých horských šestadvacítek. Vizually nelze odlišnost skoro postřehnout – jde o nevelkých 3,8 cm. Jde stále o kolo relativně malé, váhově srovnatelné s 26". Jízdní vlastnosti jsou však už znatelně odlišné. Kolo je klid-

nější, ponechalo si velkou schopnost akcelerace i obratnosti, ale lépe překonává terénní nerovnosti. Je pohodlnější a jistější ve vedení směru. Jede díky většímu průměru kol rychleji, ujedete o chlup více, ale obvod kola 219 cm (u 26" to bylo 209) je prakticky srovnatelný s obvodem kola u krosového (trekingového) kola. To však má podstatně užší pneumatiky, jede tudíž snáze po asfaltu.

Je tedy kolo 27,5" vhodné pro cykloturistické ježdění? Snadná odpověď: Je určitě vhodnější než stará 26", ale pořád je to horské kolo se vším všudy. Tedy stroj určený do terénu, a nikoli na asfalt. Široké gupy =

Dobrá třída

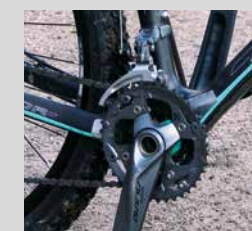
Author
Modus 27,5"

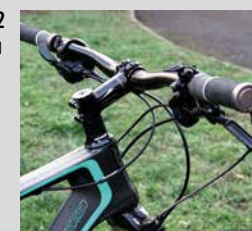
Značka Author má mezi českými cykloturisty dobrou pověst, jsou to kola, která si vydobyla pozici stejnou jako mezi automobilisty Škodovka: střední cesta, která nezklame. Author novému rozměru 27,5" očividně věří, modelová řada na rok 2016 čítá 19 modelů 27,5" a „jen“ deset 29"; cykloturistických krosových je ovšem nejvíce, 22. Model Author Modus je pátý nejdražší v celé škále oněch skoro dvou desítek 27,5", cena je 39 900 Kč. To není málo, byť kombinace osazení Alivio/Deore by asi neuspokojila náročné bikery. Ale pro cykloturistické jízdy, kdy jezdec nenutí svůj stroj k extrémnímu výkonu, bohatě stačí. Výhodou je karbonový rám, jenž je jak příčinou vyšší ceny, tak nevelkých 12,5 kg váhy. Rám má velice elegantní tvarování, horní trubka se ladně klene od řídítek až po zadní osu: je to napjatý luk nebo prohnuté tělo baletky? Vyberte si... Barva rámu je neutrálně šedá v matném provedení, aby nebyla příliš „šedá“, osvěžuje ji jemná zelená linka. Barevně není kolo příliš výrazné, ale neokouká se.

Kolo je díky širokým, vysoce postaveným řídítkům s mírně vlnitými profilací na posez pohodlné, řízení skvěle padne do ruky. Mírně dovnitř prohnutá řídítka vyvolávají motokrosový pocit. Ano, tohle kolo je horské, do terénu, je obratné v technických pasážích. Hodí se na cykloturistiku? Určitě také, minimálně pro svůj vzpřímený posez a celkovou ochotu valit dobře po asfaltu. Trojřevodník 40–30–22 zubů s devítikolečkovou kazetou 11–34 nabízí širokou škálu možností jak při rychlé jízdě po silnici, tak pokud zamíříte terénem do výjezdů. V nich se vám jede lehce, kolo šplhá jako kamzík.

Author Modus má své terénní geny, ale velmi dobře uspokojí i cykloturistu putujícího volnou krajinou po poliňáčkách a lesem, aby jízdu zakončil pohodlnými kilometry po asfaltové cyklostezce. To kolo je jako škodovčáká oktávka: za srdce vás asi úplně nechytne, výkonové to žádné „dělo“ není, ale je všestranné a službu vám prokáže vynikající.

Trojřevodník 40–30–22 zubů s devítikolečkovou kazetou 11–34 nabízí širokou škálu možností jak při rychlé jízdě po silnici, tak pokud zamíříte terénem do výjezdů.

Kolo je díky širokým, vysoce postaveným řídítkům s mírně vlnitými profilací na posez pohodlné, řízení skvěle padne do ruky.

Z tohoto vývoje karbonových trubek se už dávno ujal typický rys značky Author.

Jako esúvéčko

Felt
Nine 50 29"

Americká značka Felt nabízí kompletní škálu strojů všech typů i cenových kategorií, včetně elektrokol a fat biků. Byla založena v roce 1994 a má jméno po svém tvůrci Jimu Feltovi.

Model Nine 50 stojí v nabídce ve velikosti 29" ve druhé polovině listu, cena je 26 990 Kč, nad ním je o 3000 Kč dražší třicítka, pak už jsou nabízeny jen modely s karbonovým rámem. Zde je rám hliníkový a i kvůli tomu se váha kola pohybuje okolo 13,3 kg, což je trochu více. Cenově srovnatelná krosová kola na hliníku jsou lehčí. Kolo je barevně kontrastní a přitom nekřiklavé, se základní černou a prvky žluté a modré, v dnes typickém matu. Bytelně působící rám je klasicky komponovaný s širokým profilem trubek. Celkovou robustnost dotvářejí pláště notně širší 2,25. Máte před sebou takové „esúvéčko“.

I přes šířku pláštů jede kolo po asfaltu svižně, výtečně se cítí na polních cestách, sotolině, šterku atd. Příprazskou cyklostezku podél Vltavy Libčice–Řež–Troja jsem doslova prolétl a na závěrečném úseku po asfaltu si užíval efektu setrvačnosti u 29" kol:

poklidná a přitom rychlá jízda bez větší námahy. Na druhou stranu do prudších stoupání v roztockých a nebušických údolích, přitom stále po širších lesních a parkových cestách, je znát jak váha kola, tak velikost kol. Žádný hbitouš to není. Ale jak ho jednou rozjedete, jede výtečně. A to i do táhlých asfaltových kopců.

Pro cykloturistické využití se opět hodí přední trojřevodník (42–32–24), podporuje ho i deset zadních převodů 11–36, což je škála pro každého. Kolo při plném napnutí svalu rozjedete z mírného kopce na asfaltu i nad 50 kilometrů v hodině, aniž byste točili klikami jako diví, a nejlépeji převod je do prudkých kopců také dostačující. Z kopce v terénu jede jako každá 29" suverénně, tady oceníte oproti krosovým kolům mnohem pevnější stavbu rámu i širší pneumatik. Na krosu by se člověk bál, tady si věří, velké kolo si s výmoly poradí samo.

Felt Nine 50 tak může být alternativou ke krosovým kolům, především pro cykloturisty jezdící častěji v terénu, v horách atd. Konkurenceschopné je i díky relativně příznivé ceně.

Pro cykloturistické využití se opět hodí přední trojřevodník (42–32–24), podporuje ho i deset zadních převodů 11–36, což je škála pro každého.

Celkovou robustnost dotvářejí pláště notně širší 2,25.

Zamykání vidlice jde jednoduše z řídítek

velký valivý odpor. Na delší putování po silnicích méně vhodné, krosové kolo stále poskytne lepší službu. Pokud jste ale zvyklí cykloturisticky se pohybovat na „horáčích“, žádný strach z 27,5". Zvyknout si je otázka chvilky.

Chcete malý nákladák?

Okamžitě po usednutí na velikost 29" zjistíte, že je to „jiné“ kolo. Rozměr 29" vytvořil de facto novou kategorii v typologii kol. Co je u 27,5" ještě změna malá, u 29" už je rozdíl velký. Především ruce máte často nezvykle nahoře, posez je dosti vzpřímený. Připadáte si jako pan vaš-

nosta, který sedí vysoko a může si pohodlně prohlížet vše vůkol, protože hlavu má rovně, a nikoli skloněnou nad řídítky. Což je pro cykloturistu příjemná věc.

O kolech 29" se říká, že jedou jako tank, jindy se jim přezdívá nákladák. Perfektně překonávají překážky, dokonale drží směr, mají dobrou stabilitu. Někdy až příliš dobrou – jsou méně obratná než štiky 26" či 27,5", což se projevuje na velmi úzkých cestách. Ale to nemusí cykloturistu až tak zajímat, protože ten se většinou do klikatých pasáží a prudkých sjezdů, které by měl projet co nejrychleji, nepouští. Mnohem více by měl vnímat, že kolo 29" je ve-

lice pohodlné, jízda méně kodrcavá než na 26". A navíc obvod kola 231 cm je suverénně největší, ještě větší než u krosových typů. Takže když šlápnete do pedálů, opravdu hodně toho ujedete. Po rovině, kde naplno funguje princip zvýšené setrvačnosti velkých kol, se jede perfektně.

Jenže fyzikální zákony jsou neúprosné – je to vždycky něco za něco. Rozjet 29" dá větší práci, má menší akcelerační schopnosti a „žere“ vám tudíž více energie. Také celková velikost kola, výšková i délková, může být jistou komplikací ve chvíli, kdy s kolem manipulujete někde ve vlaku, dáváte ho do auta, přenášíte atd. Kolo 29" není žádný

drobek, je to kus materiálu. Je těžší v průměru asi o kilogram než 26". Lze to samozřejmě vyvážit tím, že si koupíte dražší model, kde bude karbonový rám a lehčí osazení.

Cykloturisté však rozměrem 29" hodně získali. Je to univerzální kolo, které výtečně eliminuje v Česku častou nerovnost a hrbatost asfaltových silnicí a navíc oproti krosovému dokáže perfektně jet i v těžkém terénu. Krosové kolo má limity v šíři pláštů, balony 29" o šířce 2,1–2,2 palce přejedou

Kola 29" jsou právě tím „nákladákem“, takže co získáte jedním šlápnutím v délce 231 cm oproti 219 cm (kros), to zase ztratíte na překonání valivého odporu. Úzké pláště zajišťují krosu výhodu; ostatně silniční kolo má obvod jen 212 cm, ale je stále rychlejší než 29". Nicméně lze jít i tou cestou, že koupíte 29" a osadíte ji užšími pláštěmi. Pokud ale budou už hodně úzké, dostanete se zase ke krosovému kolu, jehož ráfky mají stejný průměr jako u 29".

jsou dnes časté dvojřevodníky, kvůli nimž hlavně dražší stroje postrádají krajní převody, a vidíme, že má zmíněná univerzálnost své limity.

Vyčkejte a vyzkoušejte

Není nad osobní zkušenost, a proto tedy každému doporučujeme: vyzkoušejte si dané rozměry a pak se rozhodněte. Půjčte si kola rozměrů 29" na testovacích dnech nebo od svých známých, kteří je již mají.

Souběžně tak dnes existují tři rozměry, ale poslední dva roky už 26" odchází ze scény jako rychle tající sníh.

mnoho a projedou všude. Vynikající vlastností má 29" v rozbahněném terénu – a tím nemyslím závodní trať, ale třeba lesní cesty rozbité těžební technikou.

Kola 29" by teoreticky mohla nahradit krosová kola coby nejtýpější stroje pro cykloturistiku (krosových kol se v Česku prodává plných 50%, horských „jen“ asi 30%). Jenže kola 29" nebudou vyhovovat všem. Vyšší váha i rozměry nemusí být příjemné především ženám; skoro všude se už udává, že 29" jsou vhodné pro postavy od 170 cm výšky. Výška postavy se také stává jediným doporučujícím kritériem: menší kola menším, větší větším.

Kola 29" významně rozšířila paletu kol určených pro jízdu po nejrůznějším povrchu, počáteční sebejistě tvrzení některých výrobců, že budou synonymem pro horská kola obecně, se ukazuje jako opodstatněná. Střední průměr dominuje především kolům pro technické MTB ježdění. A jestliže krosová kola si mnozí „asfaltoví“ cykloturisté nebo ženy účastníci se rodinných výletů oblíbili pro vhodné kompromisní jízdní vlastnosti, tak s koupí 29" by se opět více přiblížili kategorii horských kol. 29" byla konečnou mírně na stále jako horské, nikoli cykloturistické kolo. Přidejme ještě taková specifika, jako

Projedte se s nimi pár desítek kilometrů a pochopíte, co dokážou.

Co bude dál? Jestliže je vše dovoleno, neobjeví se za pár let rozměr 28,25 palce? Nebo že by budoucnost patřila již dnes existujícím rozměrům 27,5plus či 29plus? Nebo bude zavedena logická posloupnost 26"–28"–30"? A co takhle veletank 32"? Nejen kola kol, ale hlavně kola byznysu se musí točit a výrobci určitě přijdou s dalšími inovacemi. 27,5" a 29" jsou zatím příliš mladým produktem na to, abychom je už teď považovali za konečnou stanici. Co bude mít trvalý, a co jen krátký život, to se teprve ukáže. ■

dovolena.cz
| STUDENT | AGENCY |

AKTIVNÍ DOVOLENÁ v České republice

ŠUMAVA • KRKONOŠE • JESENÍKY

od 990 Kč – 3 dny se snídaní

800 600 600
www.dovolena.cz